

การศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

THE STUDY OF THE INSTRUCTIONAL SUPERVISION MANAGEMENT AT ASSUMPTION
SAMUTPRAKARN SCHOOL OF OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION

นายกิตติพันธ์ มิตร์เจริญ*

Kittiphan Mitcharoen

ผศ.ดร.จุไรรัตน์ สุตรง **

Assoc. Prof. Jurairat Sudrung, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประชากรคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้นิเทศ จำนวน 193 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมการจัดการนิเทศการสอน ด้านการวางแผน จัดทำเป็นนโยบายการปฏิบัติงาน

ของฝ่ายวิชาการ มีการสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านนิเทศการสอนโดยการอภิปรายกันในกลุ่มผู้บริหาร บุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนคือ คณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน มีการกำหนดช่วงเวลาการนิเทศการสอน จากความต้องการร่วมกันของครูผู้สอนและผู้นิเทศจำนวน 2 ครั้งต่อภาคการศึกษา ด้านการเตรียมบุคลากรในการนิเทศ คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนจะพิจารณาคุณสมบัติ ประสบการณ์ด้านนิเทศการสอน มีการให้ความรู้แก่บุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนโดยจัดให้มีการศึกษาดูงาน ด้านการเตรียมงบประมาณเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่จัดสรรจากงบประมาณประจำปีของโรงเรียนและมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการนิเทศการสอน โรงเรียนมีการสร้างเครื่องมือใช้เอง

2) การดำเนินการนิเทศการสอน ด้านเทคนิควิธีการนิเทศการสอนส่วนใหญ่ใช้การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศตามข้อตกลงระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตการสอน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอนจะสนับสนุนให้ครูมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยการสร้างความเข้าใจให้ทราบถึงเป้าหมายของการนิเทศอย่างแท้จริง มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผลงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนโดยการจัดประชุมเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ด้านการติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอนโดยการประชุมปรึกษาหารือเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

3) การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนผู้ประเมินคือ คณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน โดยกำหนดเวลาการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียนและแจ้งผลการประเมินโดยการบอกเป็นรายบุคคล มีการนำประโยชน์จากการสรุปผลการประเมินการจัดการนิเทศการสอนไปพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการจำเป็น

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: kittiphan.fee@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: jurairat-s@hotmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this research were to study the instructional supervision management at Assumption Samutprakarn School under the office of the private education commission. The population consisted of an academic administrator, deputy of academic administrators, committees of instructional supervision, heads of a subject area, assistant of heads of the subject area and supervising teachers. The research instrument was a checklist, open end and data analysis through frequency distribution and percentage computation.

The research found the following; **1) Instructional Supervision Preparation.** Planning; There were assessments through school administrator discussion as well as supervision scheduling mutually defined by teachers and supervisors; the instructional supervision was conducted by each teacher twice a year. Supervising staff preparation; most of the instructional supervisors were instructional supervision committees who have experienced in supervision. Study visitation is used to provide related staff knowledge and understanding of the supervision, Financing and resource, most of the budget was from the annual school budget. There were supervision instruments specially created by the school as well as CCTV used as a supervisory material, **2) Instructional Supervisory Operation.** Instructional supervisory techniques; the school defined the objectives of techniques and means of instructional supervision upon supervisor and supervisee agreements. The instrument used in the supervision was an observational instrument. Instructional supervision implementation supports; the school provides a moral support for teachers conducting in-school supervision by building the understanding of the authentic goals of supervision as well as internally publicizing the results through frequent conferences. Instructional supervision process monitoring, the school held the meeting at the end of the year.

3) Instructional Supervision Evaluation. Instructional supervision committees evaluated teachers' instruction at the end of each semester, and then directly informed teachers individually. Also, the school made use of the evaluation results to develop teachers responsively to their needs.

คำสำคัญ: นิเทศการสอน

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL SUPERVISION

บทนำ

บุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนก็คือ “ครู” ซึ่งครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพในการศึกษาของเด็ก ฉะนั้นการเพิ่มพูนคุณภาพของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญดังที่ โกวิทย์ ประवालพฤกษ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การเพิ่มพูนคุณภาพครู ระดับฝีมือครู จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผลผลิตทางการศึกษา นักการศึกษาที่มีความเชื่อว่า การลงมือทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน เวลาและเนื้อหางานที่ลงมือทำจะเป็นตัวชี้คุณภาพโดยตรง กิจกรรมและเวลาในการทำงานนี้อยู่ในการควบคุมของครู ครูที่มีคุณภาพสูงย่อมให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจ ลงมือทำได้เอง ประเมินได้เอง ครูที่มีคุณภาพต่ำจะเป็นผู้กำกับ ชี้บอก กำหนดให้ผู้เรียนเดินตาม และยังไม่ยินดีที่นักเรียนจะคิดได้เองโดยไม่เหมือนที่ครูกำลังคิด

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาปรับปรุง ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของไทยยังมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควรอาจเนื่องมาจากครูไม่เข้าใจระบบการเรียนการสอน ครูมีวุฒิต่ำ หรืออาจจะไม่มีวุฒิทางครู ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพขึ้นอยู่กับครูที่จะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสม สิ่งที่จะช่วยพัฒนาครูในด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก็คือ การนิเทศการสอน ซึ่งมี

จุดมุ่งหมายคือการแก้ปัญหาและพัฒนาครูให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น (Glickman, 2010)

การให้ความรู้และการแนะนำถึงผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการติดตามประเมินผลการสอนของครู เนื่องจากมีประโยชน์ในเชิงวิชาการก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนครูวิธีการที่ดีวิธีหนึ่งคือการนิเทศการสอนซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูที่ส่งผลถึงการปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิผลมากขึ้น รวมทั้งให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในการนิเทศการสอนแต่ละครั้งจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและแนวทางการดำเนินการนิเทศการสอนที่ชัดเจนเพื่อจะให้เกิดผลที่ต้องการตั้งที่นักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้อย่างสอดคล้องกัน อาทิ วัชรา เล่าเรียนดี (2550) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนเป็นการปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างขวัญกำลังใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันโดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ การใช้และการสร้างสื่อ นวัตกรรมด้านการสอนและ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

กล่าวได้ว่า การนิเทศการสอนนับว่าเป็นงานสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการศึกษา วัชราเล่าเรียนดี (2550) และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้กล่าวถึงการนิเทศการสอนว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งปรับปรุงพัฒนาการสอนในโรงเรียน โดยเป็นกิจกรรมซึ่งไม่เป็นการบังคับแต่เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายในการช่วยเหลือสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งที่พฤติกรรมการสอนของครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดหลักของการนิเทศการสอนคือ หลักแห่งการส่งเสริมความเจริญของงานให้แก่ครูและนักเรียน หลักการจัดอย่างเป็นประชาธิปไตย หลักการสร้างขวัญและกำลังใจ หลักการปรับปรุงการเรียนการสอน รวมถึงความร่วมมือการสร้างขวัญและกำลังใจ และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน เพื่อมุ่งแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับการพัฒนาการนิเทศการสอนนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการสอนเป็นองค์ประกอบด้วย ทั้งนี้เพราะการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิผลดังที่ กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ที่ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา การพัฒนาสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเป็นการประสานงานให้เกิดการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านตลอดเวลา

จากความจำเป็นของการนิเทศการสอนดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่งเพราะเป็นการช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนางานใน

วิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะช่วยให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพรวมทั้งส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ เป็นโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นโรงเรียนเอกชน เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2522 มาถึงปัจจุบันนี้รวมเวลาเป็น 36 ปี มีคณบดีบวชหรือภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยเป็นผู้บริหารสูงสุด ซึ่งตำแหน่งคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะอยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการและคณะกรรมการการบริหารเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสมของสถานศึกษาบุคลากรที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนส่วนหนึ่งเป็นผู้อาวุโสทำงานมานาน บางท่านเป็นครูเกษียณและส่วนหนึ่งเป็นครูรุ่นใหม่ที่เข้ามาแทนผู้อาวุโสที่เกษียณไป ด้วยเหตุนี้การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ย่อมจะเกิดปัญหาทางด้านการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็นต้องมีหน่วยงานนิเทศเพื่อทำหน้าที่ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันหน่วยงานนิเทศของโรงเรียนยังประสบปัญหาในการจัดการนิเทศอยู่จึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการนิเทศต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และปรีชา วัชรภาคย์ (2543) กล่าวว่า การจัดการนิเทศของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจึงไม่สามารถแนะนำเชิงวิชาการให้แก่ครูในโรงเรียนได้ทำให้การนิเทศเป็นไปอย่างไม่ได้ผล นอกจากนี้ลักษณะการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการจากหน่วยงานนิเทศที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่ครูผู้สอนยังมีความคิดเห็นว่าเป็นลักษณะของการเพิ่มปัญหา เพิ่มภาระให้กับครูมากกว่าไปช่วยครูแก้ปัญหาการเรียนการสอนและเป็นการไปตรวจดูผลการสอนเสียมากกว่า

จากข้อมูลดังกล่าวพอจะสรุปถึงปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอนซึ่งรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการได้ดังนี้ (งานวิจัยและพัฒนาโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ, 2555)

1. ครูผู้สอนมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน เมื่อทำงานร่วมกันอาจเกิดการขัดแย้งกันได้ ทำให้ไปกระทบต่อการเรียนการสอน
2. ครูผู้สอนเป็นจำนวนมากเฉื่อยชา ไม่สนใจชวนช่วยหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ
3. ครูผู้สอนขาดความกระตือรือร้น ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยกับวิทยาการและเทคโนโลยี
4. ครูผู้สอนมีปริมาณงานสอนมากทำให้ไม่มีเวลาในการเสริมความรู้ให้ตนเองน้อยลง จึงสอนในสิ่งที่ตนเองเคยสอนกันมาไม่มีการเปลี่ยนแปลง
5. ครูผู้สอนที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา ยังทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากต้องใช้เวลาระยะหนึ่งเพื่อปรับให้เข้ากับบุคลากรเดิมและสภาพการทำงานในโรงเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดและปัญหาการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่ามีการจัดการนิเทศการสอนอย่างไรเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์และเป็นที่รับรองตรวจสอบได้ในมาตรฐานคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน จำนวน 9 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 16 คนและครูผู้นิเทศ จำนวน 165 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การจัดการนิเทศการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ซึ่งมีประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ (แฮร์ริส, 1985)

1. การเตรียมการจัดการนิเทศการสอน

- การวางแผนการนิเทศการสอน
- การเตรียมบุคลากรในการนิเทศการสอน
- การเตรียมงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการนิเทศการสอน
- ปัญหาการเตรียมการจัดการนิเทศการสอน

2. การดำเนินการนิเทศการสอน

- เทคนิควิธีการนิเทศการสอน
- การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอน
- การนิเทศติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอน
- ปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอน

3. การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน

- ปัญหาการประเมินการนิเทศการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ สำหรับผู้จัดการนิเทศการสอน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์สอน ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนิเทศ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ เกี่ยวกับการเตรียมการจัดการนิเทศการสอน การดำเนินการนิเทศการสอนและการประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ โดยให้ครอบคลุมแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 193 ฉบับ ไปยังโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนโดยกำหนดวันขอรับคืนจากหัวหน้างานวิจัย สำนักผู้อำนวยการ

3. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืน

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการคำนวณ ค่าทางสถิติและทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหา

ค่าร้อยละและเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหา

ค่าร้อยละและเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

สถานภาพของผู้จัดการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ดำรงตำแหน่งครูผู้นิเทศ มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 11-15 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอน

ตอนที่ 2 การจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ

1. การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน

1.1 ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน

การวางแผนการนิเทศการสอน พบว่าส่วนใหญ่จัดทำเป็นนโยบายการปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ โดยมีการสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านนิเทศการสอน โดยใช้วิธีอภิปรายกันในกลุ่มผู้บริหารส่วนบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศการสอนพบว่า ส่วนใหญ่คือ คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนซึ่งมีวิธีการกำหนดช่วงเวลาการนิเทศการสอนโดยกำหนดจากความต้องการร่วมกันของครูผู้สอนและผู้นิเทศโดยส่วนใหญ่กำหนดจำนวนครั้งในการนิเทศการสอนจำนวน 2 ครั้งต่อภาคการศึกษา

ปัญหาการวางแผนการนิเทศการสอน พบว่าบุคลากรไม่มีความรู้ในเรื่องการวางแผนการนิเทศอย่างแท้จริง และขาดการนำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนมาเป็นข้อมูลในการวางแผน

1.2 ด้านการเตรียมบุคลากรในการนิเทศการสอน

การเตรียมบุคลากรในการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่ คือคณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน โดยมีการพิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน คือพิจารณาจากการเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการนิเทศ ส่วนในด้านการให้ความรู้ด้านการนิเทศการสอนแก่บุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยจัดให้มีการศึกษาดูงาน

1.3 ด้านการเตรียมงบประมาณเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศการสอน

การเตรียมงบประมาณเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการนิเทศการสอนจากงบประมาณประจำปีของโรงเรียนส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการนิเทศการสอนคือกล้องโทรทัศน์วงจรสำหรับการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการสอนพบว่า มีการสร้างเครื่องมือใช้เอง

2. การดำเนินการนิเทศการสอน

2.1 ด้านเทคนิค วิธีการนิเทศการสอน

การดำเนินการจัดการนิเทศการสอนด้านเทคนิค วิธีการในการนิเทศการสอน ของผู้จัดการนิเทศการสอนพบว่าเทคนิคและวิธีการนิเทศการสอนที่โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการใช้ส่วนใหญ่คือ การใช้การนิเทศแบบให้คำชี้แนะและการนิเทศแบบพี่เลี้ยง โดยเทคนิคและวิธีการนิเทศการสอนที่นำมาใช้มากที่สุด คือ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศการสอนโดยใช้ตามข้อตกลงระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่ใช้แบบสังเกตการสอน

สำหรับปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอนในด้านเทคนิควิธีการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ พบว่า ครูผู้นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคนิคในการ

2.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอน

การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอนมีวิธีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานการนิเทศในโรงเรียนโดยใช้การสร้าง ความเข้าใจให้ทราบถึงเป้าหมายของการนิเทศอย่างแท้จริง ส่วนการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผลงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้การจัดประชุมเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

การติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่มีวิธีการติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอนโดยการใช้การประชุมปรึกษาหารือซึ่งมีการกำหนดช่วงเวลาในการติดตามผลการนิเทศการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

ปัญหาการติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอนจะเกิดจากการที่ผู้นิเทศขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องและมีเวลาติดตามน้อย

3. การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน

การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนของผู้จัดการนิเทศการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประเมินผลการนิเทศการสอน คือ คณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดเวลาการประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน ส่วนวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงผลการประเมินการจัดการนิเทศการ

สอนในโรงเรียนคือ การแจ้งโดยการบอกเป็นรายบุคคล สำหรับการนำประโยชน์จากการสรุปผลการประเมิน การจัดการนิเทศการสอนไปใช้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่นำไปพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการจำเป็น

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ คือ ข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินไม่ได้นำไปใช้ในการปรับปรุงการสอนของตนเองและไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลป้อนกลับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยการอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกอภิปราย ประเด็นที่มีผลการวิจัยสูงสุดและเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ส่วนในด้านปัญหานั้นผู้วิจัยไม่ได้อภิปรายเพราะปัญหา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย

1. การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนและปัญหาการเตรียมการนิเทศการสอน

1.1 ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน

ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ วางแผน โดยจัดทำเป็นนโยบายการปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นโยบายการปฏิบัติงานของฝ่าย วิชาการมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการวางแผนการนิเทศการสอนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติงานของครูผู้นิเทศและสร้างความเข้าใจในการนำหลักการนิเทศมาสู่การปฏิบัติที่เป็นจริงให้ได้ผลอย่างมี ประสิทธิภาพพร้อมกับการพัฒนางานการเรียนการสอน การวางแผนจากฝ่ายวิชาการนี้จะทำให้คุณครูผู้นิเทศมี ความพร้อมในการทำการนิเทศซึ่งจะทำให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2550) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการมีส่วนสำคัญในการกำหนด วางแผน นโยบายด้านการ จัดการเรียนการสอนซึ่งการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นงานบริหารส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาหรือ โรงเรียน มีขอบข่ายที่สำคัญคือ การวางแผนปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การนิเทศการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

ส่วนการสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านการนิเทศการสอนโดยการการอภิปรายกันในกลุ่ม ผู้บริหาร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การอภิปรายกันในกลุ่มผู้บริหารนั้นเป็นสิ่งทำให้เกิดความสะดวกในการ ตัดสินใจที่จะทำการวางแผน เพราะผู้บริหารได้มีข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการนิเทศการสอนใน โรงเรียนอยู่แล้ว รวมถึงการสนองตอบนโยบายของท่านผู้อำนวยการนำมาสู่การปฏิบัติเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร จึงมีความสะดวกในการจัดสรรหรือกำหนดขอบข่ายงานนิเทศการสอนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของวาณิชย์ สาขามุละ (2549) กล่าวว่าการอภิปรายกันในกลุ่มผู้บริหารมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นกันหรืออาจเพื่อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาและการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การอภิปรายของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและช่วยให้เกิดความรู้ ความคิดกว้างขวางขึ้นและ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ได้ดี แต่ในขณะที่เดียวกันผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูผู้นิเทศหรือตัวแทนครูผู้รับการนิเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปรายวางแผนการ จัดการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนก็จะทำให้ทราบข้อมูลและความต้องการจำเป็นจากทุกฝ่ายในโรงเรียน ซึ่ง จะส่งผลให้การนิเทศการสอนในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ในด้านบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศการสอนนั้น พบว่า ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า

คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน นั้นเป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการเรียนการสอนของโรงเรียน ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล การบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศติดตาม และประเมินผลการนิเทศและการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเป็นหลัก นอกจากคณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนแล้ว ฝ่ายวิชาการ หัวหน้า และผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นฝ่ายปฏิบัติการซึ่งเป็นที่สมควรที่ฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน แต่ในขณะเดียวกันผู้วิจัย ก็มีความเห็นว่า การวางแผนที่ดีควรมีทั้งผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการซึ่งควรจะให้บุคคลในหน่วยงาน เช่น ครูผู้สอนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย เพื่อจะได้ให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแผน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการวางแผนของครูจะทำให้ครูทุกคนมีขวัญกำลังใจในการทำงานและทุ่มเทให้กับแผนทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชฎาภรณ์ บรรณารักษ์ (2552) ซึ่งพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน คือ คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ด้านการเตรียมบุคลากรในการนิเทศการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน คือคณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการซึ่งมีคณะผู้บริหารของโรงเรียนเป็นกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่านอกจากคณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนแล้วในทางปฏิบัติ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้นิเทศเป็นบุคคลที่จะทำความคุ้นเคยหรือมีสัมพันธภาพกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือครูด้วยกันได้ดีกว่า ซึ่งทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้ได้รับหน้าที่นิเทศการสอนน่าจะเป็นบุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศได้ดีและยังมีความรู้ในเนื้อหาของวิชาที่ตนเองสังกัดอยู่ด้วยซึ่งสอดคล้องกับ Glatthorn (1984) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร แต่ในการปฏิบัติงานทางงานนิเทศการศึกษานั้น ผู้บริหารจะดำเนินการด้วยตนเองหรือในกรณีที่ผู้บริหารไม่มีเวลาเพียงพอหรือไม่มีความถนัดในเรื่องนั้นๆ ผู้บริหารอาจจะมอบหมายบุคลากรอื่นในโรงเรียนทำหน้าที่แทนได้ เช่น ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้นิเทศ เป็นต้น นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพรภิญญา บัวครอง (2553) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะภารกิจสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จะต้องดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน

ด้านคุณสมบัติของบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนส่วนใหญ่ พิจารณาจากการเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการนิเทศซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมีประสบการณ์ด้านการนิเทศนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษายอมรับและให้เกียรติผู้นิเทศ ดังนั้นผู้นิเทศจึงควรจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศและมีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาให้แก่เพื่อนร่วมงานได้เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถสูงขึ้นนอกจากนี้ต้องมีทักษะต่างๆด้วยเช่น มีมนุษยสัมพันธ์ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี มีความจริงใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน ซึ่งสอดคล้องกับ นาถฤดี ทักษเดช (2555) กล่าวว่างานนิเทศการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง อาศัยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาเป็นเวลานาน และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนการสอนเพื่อทำหน้าที่ในการนิเทศการสอนและสอดคล้องกับ Adams and Dickey (1966) ที่กล่าวว่า ผู้นิเทศอยู่ในฐานะการเป็นครูของครูที่ดีที่สุด ทั้งในด้านความรับผิดชอบ การยอมรับทรัพยากรบุคคลและการยอมรับปัญหาและการแก้ปัญหา ในการนิเทศครูจำเป็นต้องมีประสบการณ์ที่ดีและมีทักษะที่จำเป็นซึ่งจะเป็นการส่งเสริมครู

ให้เจริญเติบโตทางวิชาชีพ ช่วยให้ครูทำงานในหน้าที่ได้ดีขึ้น ทำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีผลต่อนักเรียนมากขึ้น เมื่อผู้นิเทศช่วยครูให้ทำงานดีขึ้น ทั้งในด้านวิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดโรงเรียน ด้วยประสบการณ์อันเป็นผลรวมให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น การจะบรรลุผลดังกล่าวนี้ได้ย่อมอาศัยประสบการณ์และทักษะด้านต่างๆของผู้นิเทศเป็นหลัก

วิธีการให้ความรู้ด้านการนิเทศการสอนแก่บุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยจัดให้มีการศึกษาดูงาน เนื่องจากโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการมีนโยบายให้บุคลากรศึกษาดูงานจากโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลและโรงเรียนอื่นๆในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการนิเทศการสอนในทุกๆปี ทั้งนี้เพราะงานพัฒนาบุคลากร สำนักผู้อำนวยการได้ตระหนักถึงการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำพล วิลาลัย (2549) ที่พบว่าการศึกษา ดูงานเป็นการศึกษานอกสถานที่เพื่อเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ได้ผลดีที่สุดและสามารถคาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรืองานในหน้าที่ของแต่ละบุคคลได้ ทั้งยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศอันซ้ำซากของงานประจำที่ทำอยู่ไปสู่การพบเห็นสิ่งใหม่ ซึ่งสร้างเสริมแนวคิดใหม่และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานได้อีกทางหนึ่ง

1.3 ด้านการเตรียมงบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศการสอน

จากการวิจัย พบว่า การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศการสอนนั้นพบว่า มีการสร้างเครื่องมือใช้เอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากรณีที่โรงเรียนมีการเตรียมเครื่องมือโดยการสร้างเครื่องมือขึ้นใช้เองนั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะในการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการสอนนั้นต้องดูจากวัตถุประสงค์ในการนิเทศว่าต้องการจะนิเทศอะไร ซึ่งเป็นผลดีในเรื่องที่จะทำให้ได้เครื่องมือที่ตรงกับความต้องการของผู้นิเทศ แต่ในขณะเดียวกันผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดหาหรือสร้างเครื่องมือใช้เองนั้นไม่ได้มีแต่ผลดีอย่างเดียว แต่ก็มีผลเสียคือ ข้อจำกัดในเรื่องเวลา เครื่องมือบางชนิดใช้เวลาทำ ผู้สร้างเครื่องมืออาจไม่มีความชำนาญในการสร้างเครื่องมือบางชนิดซึ่งจะทำให้เสียเวลา สิ่งเหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถแก้ไขได้ โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเครื่องมือมาเป็นวิทยากรในการสร้างเครื่องมือเพื่อจะให้ครอบคลุมกับเรื่องที่จะนิเทศ เพราะครูอาจไม่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องเครื่องมือทุกชนิดหรือเพื่อความรวดเร็วไม่เสียเวลาอาจใช้เครื่องมือสำเร็จรูป ซึ่งการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการสอนนั้นต้องดูจากวัตถุประสงค์ในการนิเทศว่าต้องการจะนิเทศอะไร

2. การดำเนินการจัดการนิเทศการสอน

2.1 ด้านเทคนิควิธีการการนิเทศการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า เทคนิคและวิธีการนิเทศการสอนที่นำมาใช้มากที่สุด คือ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศการสอนโดยใช้ตามข้อตกลงระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศและใช้ตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนิเทศในรูปแบบนี้สามารถทำได้ง่ายและสะดวกจึงเป็นที่นิยมมากในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ เพราะมาจากความพึงพอใจร่วมกันระหว่างเพื่อนครูที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา คำแนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2556) กล่าวว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นวิธีการนิเทศที่เปิดโอกาสครูได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนครูภายใต้บริบทการทำงานในวิชาชีพเดียวกัน เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน โดยอาศัยความสัมพันธ์

ที่ดีต่อกันระหว่างคุณิเทศมากกว่าการนิเทศรูปแบบอื่นสามารถเกิดขึ้นได้ในรูปแบบคู่หรือแบบกลุ่ม โดยเพื่อนครู จะสลับกันทำหน้าที่ผู้นิเทศ ใช้เทคนิควิธีการนิเทศการสอนในรูปแบบที่เหมาะสม ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กันจน บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการสอน ส่วนใหญ่ใช้แบบสังเกตการสอน และแบบบันทึกการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน

2.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอน

จากผลการวิจัย พบว่าวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการสอนโดยใช้การสร้าง ความเข้าใจให้ทราบถึงเป้าหมายของการนิเทศอย่างแท้จริง ในทัศนะของผู้วิจัยมีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าการ สร้างความเข้าใจให้ทราบถึงเป้าหมายของการนิเทศอย่างแท้จริง เป็นวิธีที่จะทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เข้าใจถึงเหตุและผลในการพัฒนาวิชาชีพโดยการนิเทศการสอน ปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือสร้างความเชื่อมั่นให้ เกิดขึ้นกับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา (2552) กล่าวว่า การที่จะทำให้ครูเข้าใจในเรื่องการนิเทศ การสอนและมีเจตคติที่ดีไม่หวาดกลัวการนิเทศ วิธีหนึ่งที่ดีควรทำคือ การสร้างความเข้าใจ โดยให้ทราบนโยบาย และเป้าหมายของการนิเทศอย่างชัดเจน ซึ่งการสร้าง ความเข้าใจมีหลายวิธีที่ผู้บริหารสามารถทำได้ คือ การจัด ประชุมชี้แจงหรือการประชุมปรึกษาหารือ เป็นต้น

ส่วนการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผลงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ การจัดประชุมเพื่อ แจ้งผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอผู้วิจัยมีความเห็นว่า การส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผลงานการนิเทศการสอน ในโรงเรียนเป็นการเผยแพร่และชี้แจงผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้สาธารณชนได้รู้และสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นกับ สาธารณชน เพื่อให้การนิเทศได้รับความสนับสนุนรวมถึงการกระตุ้นให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเกิดความนิยม เชื่อถือ ไว้วางใจ และศรัทธา ในนโยบายและการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ เพื่อให้กิจการ ดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธีระวัฒน์ คำชุ่ม (2553)กล่าวว่า การส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ผลงานเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศ ทำให้สาธารณชนได้ทราบถึงผลงานการนิเทศ ซึ่งจะเป็แรงกระตุ้นให้บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการ สอนเกิดความภูมิใจและมีความตั้งใจดำเนินงานต่อไปแต่สิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรกระทำอีกประการหนึ่งคือ การ เผยแพร่ผลงานให้ฝ่ายต่างๆทราบ โดยอาจใช้วิธีจัดนิทรรศการเพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนคนอื่นได้ เข้ามาศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาการนิเทศของตนเอง

2.3 ด้านการติดตามผลการดำเนินการนิเทศการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการมีวิธีการติดตามผลการดำเนินการนิเทศการ สอน โดยการใช้การประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะการประชุมเป็นเรื่องของ การติดต่อสื่อสารสองทางนำมาซึ่งการระดมความคิดเห็นในการที่จะร่วมกันวางแผนดำเนินการ และช่วยกัน ตัดสินใจอย่างรอบคอบในการนิเทศการสอน อีกทั้งยังเป็นการชี้แจงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการนิเทศการสอน และที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือ ประสิทธิผลอันเนื่องมาจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำจากการประชุมเพื่อติดตาม ผลการดำเนินการนิเทศการสอนจะช่วยขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ไปสู่เป้าหมาย คือความสำเร็จในการนิเทศการสอน นั้งเองดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544)ได้กล่าวถึงหลักและวิธีการประชุมแบบต่างๆว่าการประชุม

ที่จัดขึ้น อาจจะมีจุดประสงค์ของการประชุมแตกต่างกันไป การประชุมแต่ละครั้งมีจุดประสงค์เพื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ คือ เพื่อถ่ายทอดความรู้ เพื่อแจ้งข่าวสาร เพื่อตัดสินใจปัญหา และแก้ปัญหา รวมทั้งกำหนดนโยบาย และเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ การประชุมปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นของผู้เข้าประชุม ซึ่งมักเป็นผู้แทนขององค์กรต่างๆ แต่สำหรับในโรงเรียนเป็นการประชุมกันระหว่างครูกับครูหรือศึกษานิเทศก์กับครูในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนหรือปรับปรุงการสอน เป็นต้น ส่วนการกำหนดช่วงเวลาในการติดตามผลการนิเทศการสอน มีการติดตามเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

3. การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน

การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนมีผู้ประเมินผลการนิเทศการสอนคือ คณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอนนั้นทำหน้าที่ในการวางแผน การดำเนินการและการประเมินการนิเทศการสอน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะผู้บริหารในการดำเนินการจัดการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโดยเฉพาะการติดตามประเมินผลและพัฒนาการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน จะเป็นการกระตุ้นให้ครูนั้นมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานกลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล (2548) กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นการตระหนักถึงความสำคัญของผู้บริหารหรือคณะกรรมการในการพัฒนาการนิเทศการสอน จึงได้กำหนดให้สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศการสอนเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทุกระดับทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการสอนให้ได้มาตรฐานมีจุดเน้นที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านนิเทศติดตามประเมินผล

ช่วงเวลาที่มีการประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน คือเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคเรียน หลังการนิเทศการสอน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจะกระทำติดต่อกันไป ตั้งแต่ก่อนดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการและหลังการดำเนินการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการควรจะกระทำทุกขั้นตอน จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการนิเทศ ซึ่งช่วงเวลาในการประเมินผลนี้ สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2553) กล่าวว่า การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่องไปตลอดเวลา ฉะนั้นรายการประเมินผลจึงย่อมจะต้องมีทั้งในระหว่างที่กำลังปฏิบัติการและหลังการปฏิบัติการ มีระหว่างการปฏิบัติเพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นและวัชรา เล่าเรียนดี (2548) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การประเมินที่ทำเป็นครั้งคราวย่อมไม่ก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนา ข้อเสนอและการตัดสินใจที่ได้จากการประเมินผลอาจมีข้อผิดพลาด ปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครองและด้านอื่นๆ ฉะนั้นควรมีการประเมินหลายเทคนิควิธีและกระทำอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการนำประโยชน์จากการสรุปผลการประเมินการจัดการนิเทศการสอนไปใช้ โรงเรียนใช้วิธีการโดยนำไปพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการจำเป็น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำประโยชน์ไปใช้ได้ตรงตามความต้องการของครูผู้รับการนิเทศนั้น จะทำให้ครูผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปวางแผนการพัฒนาการ

เรียนการสอนและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการในครั้งต่อไป จะก่อให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพโดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ซึ่งเมื่อเกิดการพัฒนาในการปฏิบัติงานก็ถือเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้วย นอกจากนี้คณะกรรมการงานนิเทศการเรียนการสอนควรนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้เห็นปรากฏแก่บุคคลอื่น แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตามความถนัดและเปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยรัตน์ พิมพะชัย (2556) ที่กล่าวว่า การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ดำเนินงานนั้นเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้ดำเนินงานมีกำลังใจและเสริมแรงให้การทำงานนั้นดีขึ้นและมีความตั้งใจและเต็มที่ในการทำงานและเกิดทัศนคติที่ดีในการทำงานส่งผลให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและประสบความสำเร็จและสำนักงานประเมินผลและประเมินคุณภาพการศึกษา (2553) กล่าวว่า กระบวนการนำผลการนิเทศไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอน เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการสร้างสรรค์สัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างครูกับผู้นิเทศ ทั้งครูและผู้นิเทศจะทำงานร่วมกันภายใต้บรรยากาศของความเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มีความไว้วางใจต่อกัน ให้ความเคารพนับถือและให้การยอมรับซึ่งกันและกันร่วมกันวางแผนปรับปรุงการสอนอย่างชัดเจนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อได้ปฏิบัติการนิเทศเสร็จสิ้นตามโครงการแล้วก็ร่วมกันทำการประเมินผลอย่างเป็นระบบแล้วนำผลไปใช้ในการพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ในการนิเทศการสอน ถ้าพบข้อมูลจากครูผู้รับการนิเทศหรือข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ทั้งครูผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศก็จะร่วมกันปรับปรุงแก้ไขและเตรียมการวางแผนใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ควรหาแนวทางที่จะส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการสอนให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการงานนิเทศการสอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้นิเทศทุกคนในโรงเรียน
2. โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ควรจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
3. โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการควรดำเนินการนิเทศการสอนโดยให้ครูผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศการสอนในโรงเรียนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการนิเทศการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรองทอง จิตรเดชากุล.(2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ชารอักษร
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กอบแก้ว ภูมเรศ. (2543). *การศึกษากิจการนิเทศการสอนในโรงเรียน เครื่องมูลนิทัศน์เชนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิทีย์ ประมวลพฤกษ์. (ม.ป.ป.). *การพัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร.
- กำพล วิลาลัย. (2549). *การศึกษากิจการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดี.
- งานวิจัยและพัฒนาโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ, หน่วยงาน. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของครู โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ*. (ม.ป.พ.) สมุทรปราการ.
- ชฎาภรณ์ บรรณธรรมย์. (2552). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย ราชภัฏดุสิตธานี
- นาถฤดี ทักษเดช. (2555). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการนิเทศการสอนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 73 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 7(1), 724 – 732.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2548). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- รัตนภรณ์ วามะสุรีย์. (2550). *การศึกษากิจการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). *การปฏิบัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2548). *การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2550). *การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุงใหม่. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วานิชย์ สาขามูละ. (2549). *ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษา. (2551). *คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.
- สำนักการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา. (2552). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). รายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ.2549-2553). ม.ป.ท., ม.ป.ป.
สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2544). ประมวลสาระชุดวิชาการนิเทศการสอนในระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
สุริยรัตน์ พิมพะชัย. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนราชวินิต. วารสาร
อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 8(1), 1448 – 1455.
อัมพรกัญญ์ บัวครอง. (2553). การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาษาอังกฤษ

Adam, Harold D. and Frank G. Dickey. (1966). *Basis Principal of Supervision*. New
Delhi :Eurasia Publishing House.
Glatthorn , Allan A. (1984). *Differentiated Supervision*. Washington D.C.: Associatun for
Supervision And Curriculum Development.
Glickman, Carl D.(2010). supervision and Instructional leadership : A
Developmental Approach. 8th ed. Bacon : Allyn and Bacon, Inc.
Haris Ben M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. Prentice-Hall, Englewood Cliffs,
Newlery.